

دانشکده
قالب نگارش طرح درس دوره ترمی

عنوان درس : تشریح اعصاب تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد) ۲ واحد نظری زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی) درس و پیش نیاز: ندارد	مخاطبان: دانشجویان فیزیوتراپی ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: مدرس: گروه آناتومی
---	--

هدف کلی درس :

دانشجو با ساختارهای مختلف اعصاب مرکزی، محیطی و نباتی (خودکار) آشنا شود.

اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

۱. آشنایی کلی با سازمان و تقسیم‌بندی دستگاه عصبی: مرکزی، محیطی، خودکار.
۲. درک ساختار کلان مغز (لب‌ها، ساقه مغز، مخچه) و طناب نخاعی.
۳. شناخت مننژها، فضاهای مایع مغزی-نخاعی، اصول CSF و سد خونی-مغزی.
۴. آشنایی با خون‌رسانی و وریدهای مغزی و قلمروهای شریانی عمده.
۵. درک مسیرهای حسی و حرکتی اصلی و نقشه‌های حسی-حرکتی.
۶. شناخت اعصاب مغزی و کاربردهای بالینی بنیادین.
۷. آشنایی با عقده‌های قاعده‌ای و مخچه و نقش آن‌ها در کنترل حرکتی.
۸. آشنایی با تالاموس و هیپوتالاموس و پیوند آن‌ها با تنظیم نباتی و همئوستاز.
۹. شناخت دستگاه عصبی خودکار (سمپاتیک/پاراسمپاتیک/انتریک) و روابط احشایی.
۱۰. درک پلکسوس‌های محیطی، درماتومها و مایوتومها.
۱۱. آشنایی مقدماتی با نورواتصویربرداری (CT/MRI) و خوانش پایه‌ی برش‌ها.
۱۲. آشنایی با اصول محلی‌سازی ضایعه در چارچوب سندرم‌های شایع عصبی.

اهداف ویژه جلسات:

در پایان دانشجو قادر باشد

۱. بخش‌های عمده CNS (لب‌های مغزی، ساقه مغز، مخچه، طناب نخاعی) را روی اطلس/مدل شناسایی و روابط آن‌ها را توضیح دهد.
۲. مننژها، شبکه بطنی و گردش CSF را ترسیم و پیامد اختلال (هیدروسفالی، خون‌ریزی زیرعنکبوتیه) را تبیین کند.
۳. خون‌رسانی مغز (دایره ویلیس، سامانه قدامی/مهره‌ای-قاعده‌ای) را نقشه‌کشی و قلمروهای سگته را جورسازی کند.
۴. سازمان طناب نخاعی (شاخ‌ها، ریشه‌ها، قطعات) و مسیرهای سفید را برچسب‌گذاری و آسیب‌الگوها را تحلیل کند.
۵. مسیرهای حسی (DCML، اسپینوتالامیک) را ردیابی و الگوهای کمبود حسی را در کیس تفسیر کند.
۶. مسیرهای حرکتی (کورتیکواسپینال/کورتیکوبولبار) را ردیابی و علائم ضایعه نورون حرکتی فوقانی/تحتانی را نماید دهد.
۷. ساقه مغز (مدولا، پونس، میان‌مغز) را تقسیم‌بندی و ساختارهای کلیدی/هسته‌ها را نشان‌گذاری کند.
۸. اعصاب مغزی XII-I را از هسته تا خروج از جمجمه نگاشت و نقص‌های بالینی را پیش‌بینی/تفسیر کند.

۹. مخچه و مدارهای آن را ترسیم و آتاکسیها را تحلیل کند.
۱۰. گره‌های قاعده‌ای (بازال گنگلیا) و مسیرهای مستقیم/غیرمستقیم را تبیین و اختلالات (پارکینسونی، کره‌ای) را ربطدهی کند.
۱۱. تالاموس/هیپوتالاموس و یکپارچگی عصبی-نباتی را شرح و تنظیم هموستاز را توضیح دهد.
۱۲. ANS (سمپاتیک/پاراسمپاتیک) را از منشأ تا گانگلیون‌ها نقشه‌کشی و اثرات اندامی را مقایسه کند.
۱۳. PNS: عصب‌های نخاعی، شبکه‌های گردنی/بازویی/کمری-خاجی، درمانوم/مایوتوم‌ها را نگاشت و نوروپاتی‌ها را تحلیل کند.
۱۴. اصول نوروتصویربرداری (CT/MRI؛ برش‌های آگزینال/کرونال/سازینتال) را تشخیص و یافته‌های کلیدی را تفسیر کند.
۱۵. با ترکیب علائم حسی-حرکتی-اعصاب جمجمه‌ای، محل ضایعه را در سناریوهای بالینی محلی‌سازی کند.

منابع:

منابع: Netter (Neuro), Gray's Neuroanatomy, Snell Clinical Neuroanatomy

روش تدریس:

سخنرانی

وسایل آموزشی:

مدل‌ها و ابزار: اسکلت کامل + ماکت اندام فوقانی/تحتانی، مارکر پوستی بی‌ضرر، متر نواری، خط‌کش/گونیا برای زاویه‌ها، بالشت/بج، حوله/مالفه برای دراپینگ.

بهداشت و ایمنی: ژل/فوم ضدعفونی دست، دستکش نیتریل، پد الکلی، دستمال یکبارمصرف

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
کوئیز	کتبی	۱۰	////////////////////	////////////////////
آزمون میان ترم	کتبی	۳۰	تا اذر ماه	
آزمون پایان ترم	کتبی	۶۰	بهمن ماه	

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و به‌موقع در کلاس‌ها (غیبت بیش از ۳ جلسه = محرومیت از امتحان).

مطالعه منابع معرفی‌شده پیش از هر جلسه.

مشارکت فعال در بحث‌های کلاسی.

تحویل به‌موقع تکالیف.

رعایت احترام متقابل و فضای آموزشی

نام و امضای مدیر گروه: دکتر شمسی

نام و امضای مدرس:

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال: ۳۰ شهریور ۱۴۰۴

تاریخ تحویل:

تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس.....

روز و ساعت جلسه :

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
جلسه		موضوع هر جلسه	هدف کلی جلسه
1		مقدمه و مروری بر اصول کلی آناتومی تنه	آشنایی با مبانی تشریح و اهمیت بالینی تنه
2		ستون فقرات: ساختمان عمومی و مهره‌های گردنی	شناخت ساختمان عمومی مهره و ویژگی‌های مهره‌های گردنی
3		ستون فقرات: مهره‌های سینه‌ای و کمری	مقایسه ساختمان مهره‌ها و اهمیت آن‌ها در حرکات تنه
4		استخوان خاجی و دنبالچه	درک نقش این استخوان‌ها در پایداری و انتقال وزن
5		مفاصل و رباط‌های ستون فقرات	آشنایی با حرکات و محدودیت‌های مفصلی ستون فقرات
6		قفسه سینه: دنده‌ها و جناغ	شناخت ساختار استخوانی قفسه سینه
7		مفاصل و رباط‌های قفسه سینه	بررسی حرکات تنفسی و ارتباط آن‌ها با فیزیوتراپی
8		عضلات سطحی تنه (قدامی و خلفی)	شناخت عضلات سطحی و عملکرد حرکتی آن‌ها
9		عضلات عمقی تنه و دیافراگم	بررسی عضلات تنفسی و نقش دیافراگم
10		احشاء قفسه سینه (ریه‌ها و قلب)	شناخت موقعیت و ارتباط احشاء با ساختار استخوانی
11		شبکه عصبی تنه (شبکه‌های گردنی، بازویی، بین‌دنده‌ای)	درک عصب‌رسانی تنه و اهمیت بالینی آن
12		عروق اصلی تنه (آئورت، ورید اجوف، شبکه‌های وریدی)	آشنایی با سیستم گردش خون در تنه
13		کاربردهای بالینی ستون فقرات و قفسه سینه	تحلیل آسیب‌ها، بدشکلی‌ها و تأثیر آن‌ها بر عملکرد
14		دیواره شکم و احشاء شکمی	آشنایی با عضلات دیواره شکم، احشاء گوارشی و ارتباط آن‌ها با فیزیوتراپی